

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, wat betreft de berekening van de basistegemoetkoming voor zorg in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf en in centra voor dagverzorging
  - Principiële goedkeuring

Dit besluit voorziet een aantal wijzigingen in de berekening van de basistegemoetkoming voor zorg in woonzorgcentra/centra voor kortverblijf, met name

- het versoepelen van de flexibiliteit op de norm verpleging;
- het mogelijk maken dat meer contracttypes voor zorgpersoneel in aanmerking komen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Beleidsdoelstelling: Berekenen tegemoetkomingen ouderenvoorzieningen

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het advies van de inspecteur van Financiën werd verkregen op 30 maart 2020 en is gunstig.

Het akkoord van de minister van Begroting werd aangevraagd op 1 april 2020.

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2020/80 van 23 maart 2020.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met dit besluit worden een aantal maatregelen ingevoerd om tegemoet te komen aan de krapte aan zorgpersoneel op de arbeidsmarkt. Woonzorgcentra hebben het zeer moeilijk in het vinden van zorgpersoneel, vacatures staan open. De werkdruk in de woonzorgcentra ligt hoger dan in andere sectoren omwille van dit personeelstekort.

Enerzijds verhogen we de flexibiliteit op de norm verpleging in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf.

Anderzijds wordt de regelgeving aangepast zodat in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf de inzet van zelfstandig verpleegkundig personeel, de inzet van zorgkundigen en reacteringspersoneel via een interimonderneming alsook de inzet van zorgpersoneel via projectsourcing in aanmerking kunnen komen voor financiering via de basistegemoetkoming voor zorg in context van de Vlaamse sociale bescherming. In centra voor dagverzorging wordt naast interimpersoneel ook de inzet van verpleegkundigen via projectsourcing mogelijk gemaakt.

Het voorliggend voorontwerpbesluit voorziet in een aanpassing van de regelgeving betreffende de berekening van de basistegemoetkoming voor zorg om de bovenstaande maatregelen te implementeren.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel voegt een definitie toe aan het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming dat bepaalt wat de term "projectsourcing" inhoudt in het kader van dit besluit.

Artikel 2

Ingevolge de wijziging van artikel 475 §3¹ is een aanpassing van artikel 432 nodig om ervoor te zorgen dat ook zelfstandig verpleegkundig personeel, interim zorgkundigen, interim reacteringspersoneel en personeel aangeworven via projectsourcing in aanmerking worden genomen om na te gaan of de continuïteit van de verzorging in woonzorgcentra, in voorkomend geval met bijhorend centrum voor kortverblijf, gegarandeerd is.

Artikel 3

Artikel 3 wijzigt het tweede lid van artikel 433 §6 zodat centra voor dagverzorging die die te kampen hebben met een tekort aan verpleegkundig personeel en die niet onmiddellijk loontrekkend of statutair verpleegkundig personeel kunnen aanwerven, naast een interim onderneming ook beroep kunnen doen op de diensten van een projectsourcingbureau.

Het woord tijdelijk wordt 'expliciet' toegevoegd in het artikel om te benadrukken dat het inzetten van verpleegkundigen via een interim onderneming of via een projectsourcingbureau een tijdelijke maatregel is. Van de voorziening wordt verwacht dat ze de zoektocht naar eigen loontrekkend en statutair personeel verder zet.

---

¹ De wijziging van artikel 475 §3 houdt in dat meer contracttypes voor zorgpersoneel in aanmerking komen voor financiering via de basistegemoetkoming voor zorg. Ingevolge deze wijziging is eveneens een aanpassing nodig van andere artikels voor een consistente berekening van de basistegemoetkoming zorg. Meer informatie over de wijziging van artikel 475 §3 vindt u bij de bespreking van artikel 6.

Verder wordt de bepaling dat “In dat geval dient dit beroep aan het agentschap te worden gemotiveerd aan de hand van personeelsadvertenties en aanvragen bij de interim onderneming in kwestie” geschrapt aangezien dat dit in praktijk niet wordt toegepast en ook niet haalbaar is om toe te passen. Deze bepaling wordt vervangen door “De voorziening bewijst op vraag van het agentschap dat het onmogelijk was om onmiddellijk loontrekkend of statutair personeel aan te werven”.

Artikel 4

Ingevolge wijziging van artikel 475 §3 is eveneens een aanpassing van artikel 452 nodig dat stelt dat voor het personeel met een ondernemingscontract, de contracten, de facturen met het aantal gepresteerde uren alsook de betalingsbewijzen kunnen worden opgevraagd.

Artikel 5

Ingevolge wijziging van artikel 475 §3 is eveneens een aanpassing van artikel 453 nodig waarin is opgenomen welke gegevens per kwartaal moeten worden meegedeeld.

Artikel 6

Artikel 6 wijzigt §1 en § 3 van artikel 475 dat handelt over berekening van het aantal voltijds equivalenten per kwalificatie in de referentieperiode.

Artikel 475 §1 wordt aangepast zodat voor een voltijds personeelslid maximaal 38 uur per week in aanmerking wordt genomen niet alleen met inbegrip van de prestaties als uitzendpersoneel maar ook met inbegrip van de prestaties in kader van projectsourcing”.

Artikel 475 §3 voorziet in een uitzondering op artikel 429 dat stelt dat woonzorgcentra en centra voor kortverblijf over hun eigen loontrekkend of statutair zorgpersoneel moeten beschikken.

Vandaag voorziet artikel 475 §3 in een uitzondering voor verpleegkundigen, met name “woonzorgcentra en centra voor kortverblijf die te kampen hebben met een tekort aan verpleegkundig personeel en die in de onmogelijkheid zijn om onmiddellijk loontrekkend of statutair verpleegkundig personeel aan te werven, kunnen een beroep doen op de diensten van een door de bevoegde overheid erkende interim onderneming.”

Om rekening te houden met de krapte op de arbeidsmarkt wordt met artikel 6 het artikel 475 §3 als volgt gewijzigd: woonzorgcentra en centra voor kortverblijf die te kampen hebben met een tekort aan zorgpersoneel en voor wie het onmogelijk is onmiddellijk loontrekkend of statutair personeel aan te werven, kunnen voor wat betreft:

- verpleegkundige personeel; naast tijdelijk beroep te doen op de diensten van een door de bevoegde overheid erkende interim onderneming, ook tijdelijk beroep doen op de diensten van een projectsourcingbureau en/of tijdelijk verpleegkundigen inschakelen die met de zorgvoorziening verbonden zijn door een ondernemingscontract;
- voor wat betreft zorgkundigen en reactiveringpersoneel: tijdelijk beroep doen op de diensten van een door de bevoegde overheid erkende interim onderneming en/of beroep doen op de diensten van een projectsourcingbureau.

Verder wordt het woord tijdelijk ‘expliciet’ toegevoegd in het artikel om te benadrukken dat artikel 475 §3 een uitzondering is op artikel 429 en dat het inzetten van zowel zorgpersoneel via een interim onderneming of via een projectsourcingbureau alsook het inzetten van verpleegkundigen verbonden door een ondernemingscontract een tijdelijke maar geen structurele maatregel is. Van de voorziening wordt verwacht dat ze de zoektocht naar eigen loontrekkend en statutair personeel verder zet.

Tenslotte wordt de bepaling dat “In geval men beroep doet op een door de bevoegde overheid erkende interim onderneming dat aan het agentschap dient te worden gemotiveerd aan de hand van aanvragen voor het aanwerven van personeel bij de betreffende interim onderneming” geschrapt aangezien dat dit in de praktijk niet wordt toegepast en ook niet haalbaar is om toe te passen. Deze bepaling wordt vervangen door “De voorziening bewijst op verzoek van het agentschap dat het voor haar onmogelijk was om onmiddellijk loontrekkend of statutair personeel aan te werven”.

Merk op: Dubbele financiering van enerzijds VSB- basistegemoetkoming en anderzijds RIZIV-nomenclatuur van zelfstandige verpleegkundigen is uitgesloten op basis van artikel 136 §2 van de ZIV-wet. In artikel 136 §2 van de ZIV-wet is immers een subsidiariteit opgenomen van de ZIV-tussenkomst ten aanzien van enige andere tussenkomsten:

“§2 De bij deze gecoördineerde wet bepaalde prestaties worden geweigerd indien voor de schade voortvloeiend uit ziekte, letsels, functionele stoornissen of overlijden, krachtens een andere Belgische wetgeving, een vreemde wetgeving, het interne stelsel van een internationale of supranationale organisatie of in het gemeen recht werkelijk schadeloosstelling is verleend. Belopen de bedragen welke krachtens die wetgeving, het interne stelsel van een internationale of supranationale organisatie of het gemeen recht worden verleend evenwel minder dan de prestaties van de verzekering, dan heeft de rechthebbende recht op het verschil ten laste van de verzekering.”

Artikel 7

Artikel 478 bepaalt onder welke voorwaarden een woonzorgcentrum/centrum voor kortverblijf, dat niet voldoet aan de theoretische personeelsnorm per kwalificatie, het tekort voor een bepaalde kwalificatie kan compenseren door een overschot aan personeelsleden in een andere kwalificatie. Op die manier wordt een vermindering van de basistegemoetkoming voor zorg vermeden omdat men niet aan de theoretische personeelsnorm per kwalificatie voldoet.

Artikel 478 bepaalt onder meer dat het tekort aan verpleegkundigen voor maximum 20% kan worden gecompenseerd door een teveel aan personeelsleden voor reactivering en/of van zorgkundigen. Het percentage van 20% kan verhoogd worden tot 30% voor woonzorgcentra, in voorkomend geval met de bijbehorende centra voor kortverblijf, die minstens zeven VTE verpleegkundigen tewerkstellen.

Met artikel 7 wordt het percentage in het tweede lid van artikel 478 §3 verhoogd van 30 naar 50%. Indien er minstens 7 VTE aanwezig zijn kan tot 50% van de norm verpleging ingevuld worden door een andere zorgkwalificatie.

Daarnaast wordt een derde lid toegevoegd aan artikel 478 §3 om ervoor te zorgen dat het verhoogde percentage van 50% ook voor nieuwe woonzorgcentra pas geldt vanaf het facturatiejaar 2021. Concreet wordt er een derde lid toegevoegd dat bepaalt dat tijdens de factureringsperiode van 1 juli 2019 tot 31 december 2020 het tekort aan verpleegkundigen voor maximum 30% kan worden gecompenseerd door een teveel aan personeelsleden voor reactivering en/of van zorgkundigen voor woonzorgcentra die minstens 7 verpleegkundigen tewerkstellen.

Indien er geen derde lid zou worden toegevoegd, dan zou de verhoogde flexibiliteit voor nieuwe woonzorgcentra reeds van toepassing zijn vanaf de basistegemoetkoming voor zorg vanaf 1 juli 2019. Dit zou tot een ongelijkheid leiden met de bestaande woonzorgcentra waar de maatregel pas een impact heeft op de basistegemoetkoming voor zorg vanaf 1 januari 2021.

Immers voor nieuwe woonzorgcentra geldt tot twee jaar na de eerste erkenning een specifieke referentieperiode². Voor bestaande woonzorgcentra geldt dat de basistegemoetkoming voor zorg vanaf 1 januari X rekening wordt gehouden met de gegevens uit de referentieperiode van 1 juli X-2 tot 30 juni X-1. Voor nieuwe voorzieningen zijn er geen gegevens in het verleden beschikbaar zijn, hier geldt een specifieke referentieperiode.

Voorbeeld : woonzorgcentrum erkend vanaf 15/7/2019

- *de berekening van de BTZ voor de 1ste 3 kwartalen van de erkenning wordt berekend op basis van de gegevens van 15/7/2019 tot 31/3/2020
-> tijdens de periode van 15/7/2019 tot 31/3/2019 kan maximum 30% van het tekort aan verpleegkundigen gecompenseerd worden indien er minstens 7 VTE verpleegkundigen tewerkgesteld zijn.*
- *De berekening van de BTZ vanaf 1/4/2020 tot 31/12/2020 gebeurt op basis van de gegevens van het 3de kwartaal van erkenning, zijnde de periode van 1 juli 2019 tot 30 september 2019. Ook hier kan maximum 30% van het tekort aan verpleegkundigen gecompenseerd worden indien er minstens 7 VTE verpleegkundigen tewerkgesteld zijn.*
- *De berekening van de BTZ vanaf 1/1/2021 gebeurt op basis van de periode van 30 september 2019 tot 30 juni 2020. Vanaf dit moment kan tot 50% van het tekort aan verpleegkundigen gecompenseerd worden indien er minstens 7 VTE verpleegkundigen tewerkgesteld zijn.*

Artikel 8

Ingevolge wijziging van artikel 475 §3 is eveneens een aanpassing van artikel 480 zodat bij de berekening van de gemiddelde anciënniteit geen rekening wordt gehouden met personeel tewerkgesteld via projectsourcing. Dit is conform de huidige regelgeving voor interim personeel.

Artikel 9

Dit artikel bepaalt de inwerkingtreding van het voorliggende voorontwerpbesluit op 1 juli 2020, met uitzondering van artikel 7 dat in werking treedt met ingang van 1 juli 2019. Het is immers de bedoeling dat rekening wordt gehouden met de verhoogde flexibiliteit op de norm verpleging in de basistegemoetkoming zorg vanaf 1 januari 2021 of dus van toepassing is op de gegevens van de referentieperiode van 1 juli 2019 tot en met 30 juni 2020. Gegeven dat het verhogen van deze flexibiliteit een versoepeling inhoudt van de huidige regelgeving, gaat het om een voordeel en kan de bepaling met terugwerkende kracht worden toegepast.

Artikel 10

Met dit artikel wordt de Vlaamse minister bevoegd voor het Welzijn, de Vlaamse minister, bevoegd voor de gezondheids- en woonzorg, en de Vlaamse minister, bevoegd voor de sociale bescherming belast met de uitvoering van dit voorontwerpbesluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Zoals in de algemene toelichting aangehaald, zijn beide maatregelen bedoeld om tegemoet te komen aan de krapte op de arbeidsmarkt.

---

² Zie artikel 486 van het BVR van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming.

Indien deze maatregelen niet worden uitgevoerd komen er woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en centra voor dagverzorging in de problemen: bepaalde voorzieningen vinden op de arbeidsmarkt niet het zorgpersoneel met de nodige kwalificaties en kunnen bijgevolg niet langer voldoen aan de personeelsnormen die gefinancierd worden via de basistegemoetkoming voor zorg. Dit zou dan leiden tot een sanctie omwille van 'tekort op de norm' en bijgevolg ook het wegvallen van het deel A2 voor woonzorgcentra en centra voor kortverblijf of nog: een lagere basistegemoetkoming voor zorg (BTZ).

Beide maatregelen hebben tot doel om toekomstige tekorten op de personeelsnorm te vermijden alsook om te vermijden dat er minder personeel aanwezig is om de zorg te verlenen als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt/omdat men (tijdelijk) moeilijkheden ondervindt om personeel aan te werven

Het zijn dus preventieve maatregelen om te vermijden dat woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en centra voor dagverzorging in een negatieve spiraal terecht komen: geen personeel vinden – gesanctioneerd worden – minder subsidies ontvangen want lagere BTZ - geen inkomsten om noodzakelijke aanwervingen te doen.

Door het toestaan en optrekken van de flexibiliteit op de norm verpleging in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf is het zelfs mogelijk dat het budget in de toekomst lager is dan wanneer de norm verpleging enkel door verpleegkundigen zou worden ingevuld. Immers de gefinancierde loonkost van zorgkundigen en personeel voor reactivering die worden ingezet om het tekort op de norm verpleging op te vangen is lager dan de gefinancierde loonkost van verpleegkundigen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 30 maart 2020 en is gunstig.

B. ESR-TOETS

Dit voorontwerpbesluit wijzigt de impact op de begroting van het lopende en/of de volgende begrotingsjaren niet.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Geen.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Geen.

4. VERDER TRAJECT

- Advies afdeling wetgeving van de Raad van State
- Definitieve goedkeuring Vlaamse Regering
- Bekendmaking in het Belgisch Staatsblad

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming.
- 2.1° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het spoedadvies in te winnen van de Vlaamse Raad WVG, gelet op het feit dat dit besluit op 1 juli 2020 moet in werking treden.
- 2.2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter Beke